

The Role of Tourism Sector in Karnataka Economy

PÍÁÓI PÀDyÓPÍVÁIÀ ° è ¥ Ú Á , Ú E Á Z Ú P Á PÊVÈ À ¥ Á vÈ

Nagaraju B.S

Lecturer in Economics, Department of Economics
Government College (Autonomous) Mandya, Karnataka State

AgAA±A(Abstract)

PLEÁÓI PIZÁ DYOPMÚÉ ¥PB Á, KEÁZIPÁ PÁVÍRÁ S ÖA MÁRPÁZÁ PREGNÚMÉB HÁQWÍZÉ PLEÁÓI PIZÁ
 gádájá ÁGMÍZÁ aKEZP 10 gádumáré ¥PB Á1Ugjéarb DPMJÖ, ÁPé 4EÁ gájapiéarb ¥qfczé AíMÉF, ÓI
 ¥hái Á e ÖA, LÓKEVÉ SZÁÁÁ, ¥I ÓPPÁE EvÁc VÁTUMÁ «±ÁgáYj PÁ ¥hái Á e ÁYDqúÁqá
 PLEÁÓI PIZÁ ¥PB Á, KEÁZIPÁPE MAZÁ ØKE ÁDAIHA ÁAÉB VÁZAPRÉNÉZÉ PLEÁÓI PÁ ¥PB Á, KEÁZIPÁ Á, ÁO ÁA PIM,
 Pjgájik, JPKÁ, ¥AgáYj PÁ aEZDÁIA, UÁKÁT, ÁA, IMPÁ aÁvú PÉUÁj PÁ ¥PB Á, KEÁZIPÁ EvÁc
 Á«EZPÁHÁ ÁZÁ ¥PB Á, ÁKÉÉB MZV, ÁWÍZÉ 2013 gPé 98 «Á° AíMÉI ZÁ2ÁAÍA ¥PB Á1Ugj ÁUKE 0.64
 «Á° AíMÉI «ZÁ2 ¥PB Á1Ugj PLEÁÓI PÉ Án HÁRZÁBÉ 2012 gPé PLEÁÓI PÁ ¥PB Á, KEÁZIPÁ PÁVÍRÉ MI ÁO
 523.98 «Á° AíMÉI qA®gi ÖERPAHVVÑ 2014-15 gPé 10,823.18 PLEÁN gME¥A-Á ¥PB Á, KEÁZIPÁCAZÁ
 DzÁAIA Øj ZÁ SAČZÉ ¥PB ÁNA PLEÁÓI PIZÁ MI ÁO DAVj PÁ GvEPE ¥PB Á, KEÁZIPÁ ¥A®A ±Á. 15 gME¥A
 2020 PÉ EZGj ¥PB ÁT Á. 25 PÉ Kj PÉ DUÁÁ ÁZMÉ EZÉ JAZÁ CAZAF, ÁVÍZÉ 2020PÉ 9.32 ®PÁ
 GZÉAÚA ¥PB Á, KEÁZIPÁ PÁVÍRÁZÁ, HÁIAUP ZÉ JAZÁ Øj ÁO, ÁVÍZÉ

Keywords MI ÄÖ DAVJ PÀ GVÉA «±MÁGÄYJ PÀ vÁt, AïMÄE, YËA, YËÄZPÄ

; APPÉ

¥€Á. ÍEÃZPÀ ¥ÌPPEÉ aÄvÜCxD «aÙLÉ

'Tourist' JAŚ DAUŁ YŁPÀ QZŁ 1292EĀ a JUDCAZA OZĀN OZĀN YŁP VŁP SĄCZE F YŁPÀ
-Ānēi 'ApAil 'Tornus JAS YŁP CAZA GZP PAVZÉ 'wgnūaā ZPBEĀB ,ĀAPAW, ĀA GYPLgt'
JAŚAZĀ Ezḡi Cxđa ÁVZÉ DPlYŁQD ±SIPREĀ±ŁA YŁPAGA YŁP A, KEZPÀ JAZLĘ ««zg gąp» a ÁVNU EŁUGA
YŁPÄ±ŁUKUE ,ĀVIEĀU PAV PLUĘKAP A YŁP A, PAVZÉ. F A ÁSACZLA a ÁGŁUE YŁP A, KEZPÀ ZA GZP±Ł dfḡ
vAā EgAā YŁP±ŁCAZA ZKEA YŁP±ŁUKUE vOŁ ÄR- ,ĀVIEĀU KĘEŁ YŁDAAZVOLVŁE

International Union of Official Tourism Organization (IUTO)
 ¥PÁgi "¥PÁ1Ugá vPÁi oÁ Á, ¥PÁ1CAZÁ zKEgízA ¥PÁ1UkUE aÍmú , A ÁmuÉ PÁgléPÁV ¥PÁ1
 PLEKÉF ÁUñVÍZ JAZÁ aÁSÁi1zé

«±, A ,PAi 1964 gá ,PÁ1A±zPé ¥PÁ, KEAZPÁaEB »ÁUÉ aÁSÁp, ÁVZÉ "¥PÁ1Uá viE ,Avá ,Mpi Áo
 Pkéj 24 UAMÚMA PÁ® aÁEgádEf Oqé 2Pé, ZÁÁÖPá aÁvñu aÁtldá ,AŠAZÁ ,ÁnUAV aÁAqá Á
 ¥PÁ, PÁ ,¥PÁ, KEAZPÁaÁVZÉ

PÉÁOI PÁZ «EUPEÁVPA aÁvñu DyöPá ¥PÁ1EAI : PÉÁOI PÁ gAdá ,EUPEÁVPA «1AtDzPé ,AgmzPé 8EÁ Cw
 zKEqí gAdá ,ÁUKE dEJASAI e 9EÁ zKEqí gAdá ÁVZÉ ,EUPEÁVPAV PÉÁOI PPEB Gvá PÉÁOI PÁ
 ¥PÁ1E«Á, aÁzí PÉÁOI PÁ zDE PÉÁOI PÁ ,ÁUKE Pjáik PÉÁOI PÁ JAŠAZÁV 4 « ,ÁUñKÁV
 «AUr ,ÁVZÉ ¥PÁMR aÁzí ,EUPEÁVPA aÁvñu DyöPá CAQ-CA±UKEB PÉÁVÉ w½ ,ÁVZÉ

«1AtD	1,91,791 Zlži Q.«Á.
MI Áo dEJASÍ	6.11 PÉÁn (2011 gá dEJutw)
ÁPljMÉ	75.6%
PÉUÁj PÁ ,VAP AtJUÉ zdgá	8%
PÉUÁOI PÁZ DyöPmUÉ aPÁi1a Ágá PKEqáUÉ (SGDP)	¥ÁxkÁPá Pávè – 16% CwAAiA Pávè – 29% ,Á Á Pávè – 55%
MI Áo f- ÚMÁ	30
MI Áo vÁ®ÆPÁUMÁ	177
PÁzAAiA « ,ÁUñKÁ	,ÁUñKégá, aÁEgá, ,ÁvúAA, UÁ®UD

1. **¥PÁ, KEAZPÁZÁ «ZUñA:** PÉÁOI PÁZ ¥PÁ, KEAZPÁ Pávè Á ZÁZAAiA aÁvñu «ZÁZAAiA ¥PÁ1Uj UÉ F
 PkPÁqá aÉzPÁAAiA ÁZÁ ¥PÁ, UñKéB MzN ,ÁWZÉ

Áo Á Á ¥PÁ, KEAZPÁ
 PkPÁ ¥PÁ, KEAZPÁ
 Pjáik ¥PÁ, KEAZPÁ
 DgKEUÁ ¥PÁ, KEAZPÁ
 ¥j ,gi ¥PÁ, KEAZPÁ
 1. **PÉÁOI PÁZ ¥PÁ1 VÁTUMA:** PÉÁOI PzP EA
 ¥PÁ1 VÁTUMEB ¥PÁMR aÁV LzA
 aÁUñKÁV «AUr ,SÖZÁVZÉ
 CÁUñKAZdgé

J) ¥AgáYj PÁVÁTUMA: ¥PÁMR ¥AgáYj PÁ
 VÁTUMAZdgé oÁ , ,ÁzÁ«Á, ¥i ØPpÁL LØKEf
 avKEUñD PkPÁMf ©eÁ¥Agá UÁ®UÁO, aÁEgá

ÁA ,mpá ¥PÁ, KEAZPÁ
 ¥AgáYj Pá ¥PÁ, KEAZPÁ
 PÉUÁj PÁ ¥PÁ, KEAZPÁ
 ±EPéPÁPÁ ,KEAZPÁ
 CgPÁEf zGjAUMI öt, ,KEÁa ÁEÁxNégá n¥A PkPÁMf
 aÁvñu CgPÁEf ,Á®Ægá ,MÁ©Agá EvÁc.

©) ,UD aÁvñuj ZÁZAAiA: ¥PÁMR ,UD aÁvñu
 Vj ZÁZAAiA zdgé PKEqáUÉ, DUAA ,PPEKtUAR,
 EIAc Vj ZÁZAAiA, aPPñUñKégá, eKEUñD®¥Avá C ,
 d®¥Avá 2ÁzE ,PÁzdgé EvÁc.

zAEPÁ « zAÁUÁ: ¥PÁMR « EIPÁ«ZÁÁUÁZgÉ
SAr¥AgI ÉAQUETI ¥APIÓ, gÁFÁ«IUAACU ÉAQUETI
¥APIÓ, SÉBÍGÁWI ØEQUETI ¥APIÓ, gÄUEINI ÅO
¥DZÁÁ, ZÁAQI « EIPÁUZÁÁ, ZÁÁAgÉ
DEPÁAÁYI, SAPÁ¥AgA EIk®AZÁÁ, gÁTÁEKEgÁ
PAKÉ « EIPÁUZÁÁ EvÁÁC.

r) **PáAñwágAvátUñA** Págí Ágá Uzápít ð, Ami
a Áj, i ÇÁY! a Ágíqá+ígá a-í a ÁAUñMéga
EvÁç.

E) ÁÁ, MPÁ ÁVÜZÁ<ÖPÁ¥BÁ vátuá: Go!,
ZPÁÖ, ÚA ±PÁC VÜEÄVÁ aMÉQPCz PÁPÍDVA
±BAUÁ VíPÁGÁ, PÁPÁ ÁSztá EvÁC.

PIEĀOI PIA DyōPĀ C P I C M A I ē ° Y B A , K E Ā Z P A Z A Y V B L
PIEĀOI PA Y B A , K E Ā Z P A P A V B A , P I N E E A DyōPĀ
C P I C M A I E A C U E M A Z A S ° μ k , A Y P D A E B A A R
PIEĀOI PI DyōPĀ C P I C M E a A O M P J A Z A
P R E Q A U M E B S A A q M W Z E Y B A , K E Ā Z P A g ā d ā
P A D G P E D Z A A I A V A Z A P R E Q A A Z B A e L E V U E
P A A V B A d F U E F A G P A V O A U E Y B D E A P I A V
G Z E A U P E B M Z N , A W Z E a A Y A I A J U E U A A A T
P A P P K A D U M U E C E A P A C P B A I A V A U C E P B A I
g a z k e a v u m u e d z a a i u m p u e y b a , k e a z p a m a z a
S o A A R A a A E R a A V G a A Z A o b d z a a i p a « Z a g a
PIEĀOI PIA DyōPĀ M A I ē ° Y B A , K E Ā Z P A P A V B A
a A , A M G A A Y V B E B S A A R A A V A A M C E A A A E G A
C A U M A Z A « A P , A A V Z E

5.1) PÈAÓI PRÈ Ān Áqāwāá Áyééh Á1 Uáh Áyééh

Ágústur er yfir Ári Úlfgrím DPMJ, Þá er
þráði þá gáða 4 fá, Álfur er að undirvara að undirþá
þráði þá záða að að vinnu «zá» yfir Ári Úlfgrímu
oð Aqústur er yfir að taka sínar með Kjartanum
Dúnmör.

માસ - ૧-૧: પ્રેાર્થ પ્રે અન એક વિદ્યાર્થી અને ઉઘા યુદ્ધ

^a Ημερομηνία	Αγοράς Απόδοσης	Επιτόκιος Απόδοσης (%)	Μήνας
2001	14117464	140703	14258167
2002	8678670	59545	8738215
2003	11175292	249908	11425200
2004	27194178	530225	27724403
2005	30470316	545225	31015541
2006	36195907	505524	36701431
2007	37825953	534563	38360516
2008	37010928	520041	37530969
2009	32729679	529847	33259526
2010	38202077	524573	38726650
2011	84107390	574005	84681359
2012	94052729	595359	94648088
2013	98010140	636378	98646518
2014	118283220	561870	118845090

Source: GOK,

Economic Survey 2013-14 & 2014-15

5.2 ¥ÈPÁ, ÆAZÄPÄZR èDVgÄAÀO ÆrPÉ¥ÈMÄT:

¥PÁ, KÉZPÄZÄ. ÖMERPAIÄ. ¥PÁ, KÉZPÄ
VÄRÄTÄJÄ CWA. ¥PÄÄRÄ AZÄZÄ. 2012gP EPIÄOI PÄ

¥BÁ, KEZPÁZÁ «
DVgáA ØERPE ¥BÁTAEAB mÁS-TI 2gPE
VKEAJ ÁVZE

○ ÆrPé Pávè	f-UMÄ	○ ÆrPé (US «A.qä®giUMÄ»)
^a ÆrPé AgAdEA YPA, PEAZPÄ	^a Aqä, ©Azgä, TAUñEGA, oA, JEÄ ZÄ, Ät Ugef	124.99
^o A, InA°n	^{2a} PNEUM PÄEQUA, aPIPAUñEGA, ^a Æ, ÑEGA, ©ÄSñi-zäg, Äqä, ZÄPEqÄ UÄ®UÄÖ, ©Äzgä	268.78
PgA^aM YPA, PEAZPÄ	ZÄPEqÄ G.PEñqÄ GqÄ, aPIPAUñEGA, SUPPÄEÄm vÄ, ÄPEqÄ, SñÄj, oA, JEÄ, aÆ, ÑEGA	119.79
DgÆUA, oAVAU EFAKO®wE	^a Æ, ÑEGA	10.42
	MT AU gE.	523.98

Source: GOK, Department of Tourism, GIM, 2012

ZĀR'AVZE ^aEPAPAV UPĀ ^aAzazge a ^aUDCAZĀ
^aUDPE Kj Pé DUWgā ^aMI ÖDZĀA ^aYB ^aAT Cw
PRA ^aYB ^aAT JASAZIEAB UPĀ ^aA ÁPA.

○ KERPE YÉMÁTÁ A YBÁR ÉA®AI PÁVÍLA
MIKÜKE Argá a ÁZA PBÁ A YBÁR F-ÚKA a ÁVÉ
gádizá J-ÁE F-ÚKA PAE YBÁ A KEZÁP AZA ○ KERPUÉ
CáPÁLÜKJ A AZA ○ KERPAIÉA B J-ÁE F-ÚKURE
« J-ÁA AZA CUM ÁVZÉ DgKEUA a ÁVAU ÉEA ÄO®AVÉ
○ ÁMÁN SÓMA a MÄRPA Avgá A AZA F
PÁVÍLAUE ○ ZÁNDZMÉ a Áqá A AZA a ÁAE®PA
YBÁ A ÜBIÉA B DPATÓ A ÁPÁVZÉ

a PÁIAÍ Ágá DzÁAIÚKpé fÉÁqá ÁzÁzbé
DzÁAIázá ¥PÁR a MÉ®a ÁVZI ¥PÁ, KÉAZPÁ
¤ ZÁD±ÉÁRAÍ 2008-09gP ±ÁPqá 31.91 gúMó
PÉqñUÉ ¤ár FÁvgláza a JUDUM Pé E½AÁRA ÁUñVÁU
o FÉAVgá ÁzA PkP kPáj , ÁUñVÁM VZé CzA
, ÁzA DzPé dAUfí ° Áqíó ° ° ÁmEqí ° ÁUñE
KSTDc UÍ, Áwñja ÁzA DzÁAIÍ Kj Pé DVgá ÁzA
D±ÁzÁAIAP ÁVZé MmÁyé DzÁAIázá ¥PÁVÁIÁA
KgÁUñVÁI ñgá ÁzA PÉAðI Pá Gádázá GDPUÉ
¥PÁ, KÉAZPÁ PÁVé MAzA CwÁÁRA DzÁAIÍ
a MÉ®a AUS®zJAS MÁA+PÉR CI AÍS° ÁzA

F A R E K P E F U A A A Z A O , A V G A A A
O P A A A C A L N K A N C A A E Q 1 Z A A A A A A S G A A A
A H D U M P E g A d i z P E Y B A E Z A P E G v B A
K P U A C Z A Y g A d i z A A E P I A E O Z A N D Z A N A V A S R E
A M E R A A V Z E 2001g P E P A O I P L A G D P U E A R Z A
M I A O Y A P A ± P P A A 12 g M T O A U 2005g P E E Z A Y B A A T
± P P q A 13P E K J P E P A r v A . 2010g P E ± P P A A 15 g M T O A U
» A U E Y B A E Z A P A P M A G D P U E A Q A W A A A P E q A U E
Y B A A T A A A H D C A Z A A H D P E K J P E D U A W A Y 2020P E
M I A O g A d i z A G D P U E ± P P A A 25% q A O P E q A U E

ÁgRPzÉ JazÄ ejAQ ÁVzÉ CzÄ jÄw
 ¥Ä ÁÉzP Ä PÄvÄ 2001g Pë MI Äö 3.69 @PÄ dejUÉ
 GzÉÄuÄ pÄrzÉ 2010g Pë EzÄ Ät 5.57
 @PÄ ÁVzÄ 2020PË 9.32 @PÄ GzÉÄuÄ pÄzÄ
 JazÄ CAZAF ÁVzÉ ÁASg Ä A CENM PEP ÄDI PÄ
 g ÄdÄ , nÄog Ä ¥Ä ÁÉzÄ PÄvRE öÄn DzÄ E pÄr,

mÃŠ -i -3: PIÈAÐI PÀGÁÐÀ ¥ÙÁ, ÑÉÃZÀ ÑÄZÀDZÁAiÃ (2008-09 j AZÀ2014-15)

Year	YEMEN Directorate of Tourism	dAUNI - Aqīl & għ-Āmīd ° «Amqī Jungle Lodges and Resorts Ltd.	KSTDC	MIĘOÖ
2008-09	3309.73 (32.91)	2597.68 (25.83)	4147.90 (41.25)	10055.31
2009-10	92.43 (1.33)	2785.46 (40.38)	4020.02 (58.27)	6897.91
2010-11	119.70 (1.38)	3298.74 (38.09)	5240.00 (60.51)	8658.44
2011-12	35.61 (0.33)	4268.21 (40.41)	6256.00 (59.24)	10559.82
2012-13	89.21 (0.82)	4093.72 (37.67)	6684.20 (61.50)	10867.13
2013-14	101.63 (0.9)	3907.68 (45.24)	6583.73	11209.53
2014-15	104.50 (0.96)	3907.68 (36.10)	6811.00 (62.92)	10823.18
Average	550.40	3639.35	5677.55	9867

Source: GOK, Economic Survey of Karnataka 2013-14 & 2014-15

¥ÀÁäÀ±À£ÀÙÀxÀÙÀ-

© J.A. EÁUGÁDÄ (2013) 'YÉÁ, KÉAZIPÁZÁ
a NÆ®V MÚMÄ', a Ä»YÁ YIPUGÍ, a Æ, KEGÁ.

World Tourism Organization (2013)
UNWto Annual Report 2012, Madrid.

Karnataka Tourism Policy, 2014-19

Bhatia A.K. (2010) 'Tourism Development Principles and Practices'

Economic Survey of India, 2010-11 Economic Survey of Karnataka, 2011-12.

Essential Survey of Karnataka, 2011-12
www.indiatourism.com

www.indiaforall.com